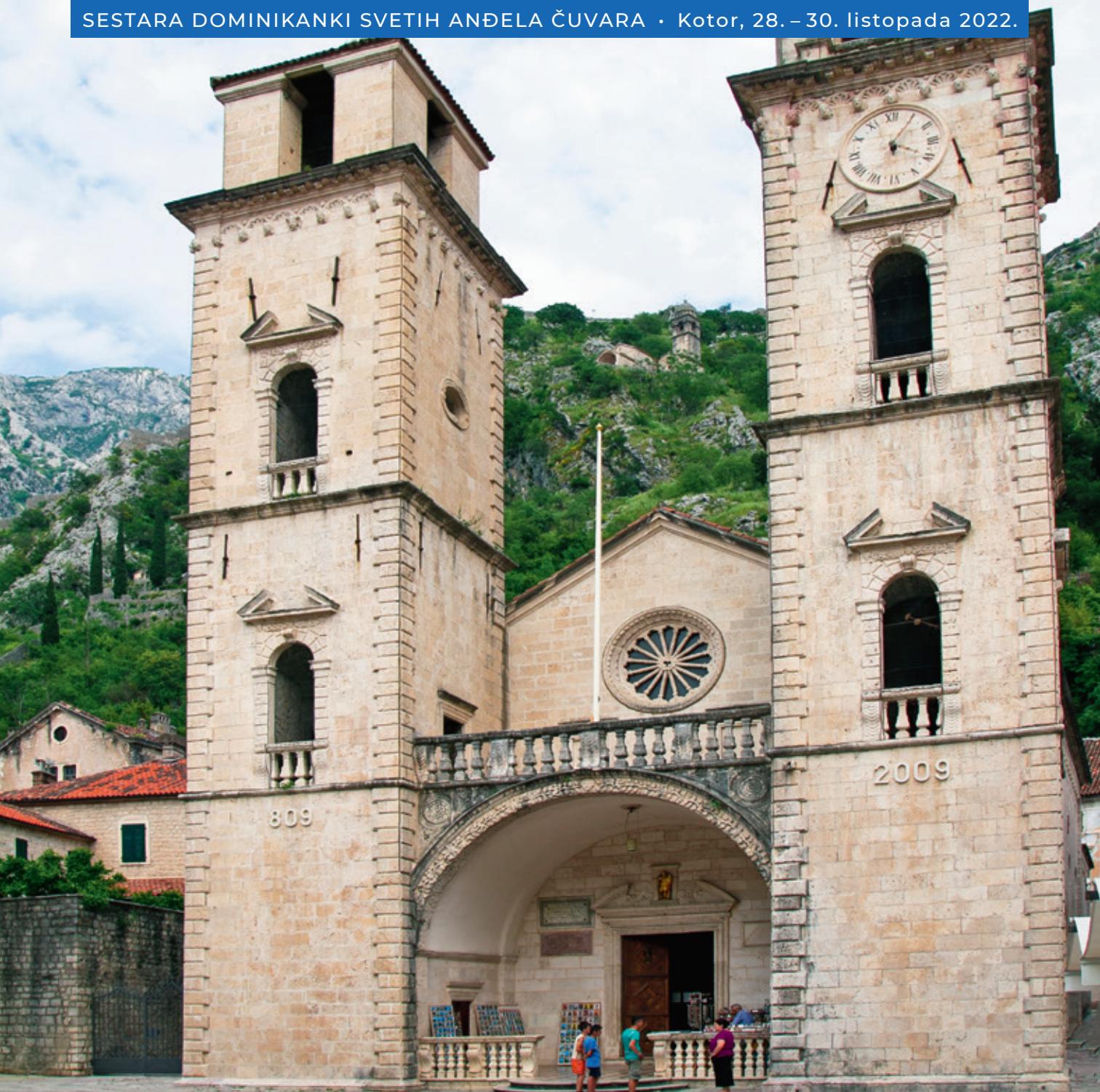

Dani Kongregacije

SESTARA DOMINIKANKI SVETIH ANĐELA ČUVARA • Kotor, 28. – 30. listopada 2022.

AVE MARIA

Poseban prilog lista *Ave Maria* 3-2022. prigodom održavanja
Danâ kongregacije sestara dominikanki Svetih Anđela Čuvara.

SADRŽAJ

Uvod	3
Dnevni red za Dane Kongregacije	4
Kotor – osnovni podaci	5

PRVI DAN

Dolazak u Kotor	7
Uvodna riječ č. majke.....	7

DRUGI DAN

Euharistijsko slavlje u crkvi svete Marije Koledate	9
Uvod u misu i propovijed biskupa Štironje.....	9
Č. majka pozdravlja biskupa Štironju prije predavanja	13
PREDAVANJE BISKUPA ŠTIRONJE.....	15
SUSRET S BISKUPOM I OBILAZAK ZNAMENITOSTI KATEDRALE	22
Ozanina Ćelija.....	22
Katedrala sv. Tripuna.....	23
NEKADAŠNJI DOMINIKANSKI SAMOSTAN SV. NIKOLE U KOTORU.....	25

TREĆI DAN

Sveta misa u katedrali sv. Tripuna.....	27
Uvod u misu i propovijed biskupa Štironje i pozdrav sestrama.....	27
Povratak	
Č. majka zahvaljuje sestrama i osoblju hotela Cattaro	31

UVOD

Dani Kongregacije, što ih je, godine 2014. osmisnila i pripremila tadašnja Vrhovna uprava sestara dominikanki na čelu s č. majkom Katarinom Maglica, a dogodila se u Šibeniku, gdje su korjeni naše današnje Kongregacije, zadobili su, evo, već svoj deveti pečat. Prisjetimo se: Od 7. do 9. listopada 2014. održani su **prvi** Dani kongregacije, u prostorima Katoličke Osnovne škole u Šibeniku, koja se nalazi u neposrednoj blizini našeg novog samostana Gospe od Ružarija, na adresi Velimira Škorpika 8. Priora spomenutog samostana bila je sadašnja vrhovna poglavarica, s. Jakica Vuco, koja je ujedno bila i djelatnica te škole. Na otvaranju Dana kongregacije vrhovna je poglavarica, s. Katarina Maglica, između ostalog naglasila: „Dobro je razmišljati o simboliči mjestu gdje se sastajemo: nisu li ovdje korjeni naše današnje Kongregacije!? Korjeni ili izvori, nazvali ih mi kako želimo, važni su u našem hodu prema naprijed ... Nakalamiti se na stare korijene, napiti se iz nezamućenog izvora i krenuti naprijed čistijega pogleda i sigurnijega koraka.“

Evo, u ovom devetogodišnjem hodu Dana kongregacije put nas je, ove 2022. doveo u Kotor, u okrilje naše drage blaženice Ozane Kotorske. Vjerujemo da nas je ona pozvala jer nam želi nešto važno priopćiti i pozvati nas da ne zaboravimo svoj prvotni zanos redovničke opredijeljenosti, da se ne izgubimo u sve gušćoj

šumi ideja, potreba i izazova, da u današnjem izazovnom vremenu povijesti ostvarimo svoje poslanje prema duhu sv. o. Dominika i svih naših dominikanskih svetaca i blaženika. Ne trebamo se zatvarati u fizičke ćelije od kameна ili drva, poput nje, ali možemo svuda nositi i iz nje djelovati ćeliju svoje duše, kako bi rekla sv. Katarina Sijenska. Ćelija je to, trajno otvorena zrakama preko kojih nebo grije, obnavlja i okuplja svoj narod. Kakva gorda zadaća – biti Božja ćelija u ovom gradu, na ovom mjestu, u ovom svijetu!

Sadašnja vrhovna uprava, na čelu s č. majkom Jakicom Vuco, prepoznala je taj Ozanin zov i dovela nas na ovo posvećeno tlo, u „Zaljev svetaca“, u kojem poput svjetionika stoji naša bl. Ozana. S pravom reče o njoj don Niko Luković u svojoj knjizi Blažena Ozana Kotorska: *Blažena Ozana ima neku prednost među našim domaćim svetiteljima. Sveti franjevci*

Kotorani (Adam i dva Marina), razvijali su svoju apostolsku djelostnost izvan Boke; Bl. Gracija svojim svetim životom i radom zadivio je Padovu i Mletke; Sv. Leopold Bogdan Mandić svetački je zračio takoder u Padovi; časna službenica Božja Ana Marija Marović svojim socijalno-karitativnim radom zadužila je Mletke gdje je svijetlila i primjerom svog svetog života. Međutim, bl. Ozana je u Kotoru razvijala svoj apostolski rad i pokorničkim životom utjecala na svoje sugrađane, i to u jedno sudbonosno doba za Crkvu i naš narod. Time je ona svojom osobnošću i osebujnošću utkana u prilike Kotora svoga vremena.“¹ (Kotor, 1965., 100)

Željeli bismo i mi pridonijeti boljem upoznavanju bl. Ozane, kako bi najprije mi same, ali i svi do kojih dopire naš glas, mogli sigurnije i radosnije graditi ljestve prema nebu.

s. Slavka Sente

¹ Usp. N. Luković: Blažena Ozana Kotorka, Kotor, 1965. str. 100-101

DNEVNI RED ZA DANE KONGREGACIJE

Dani Kongregacije – 28. – 30. listopada 2022. KOTOR

petak, 28. listopada

- * dolazak sestara u Kotor
- * raspored po sobama do 19:00
- * večera u 19:30
- * povečerje (*osobno*)
- * večernji odmor

subota, 29. listopada

* doručak	7:30
* Jutarnja molitva
<i>(u crkvi sv. Marije – bl. Ozane)</i>	8:00
* sveta misa	8:30
* predavanje biskupa I. Štironje	
* stanka	10:30
* krunica i lit. bl. Ozane	11:30
* ručak	12:15
* obilazak Biskupske dvore	
– kava s Biskupom	14:30
* posjet Muzeju Grada	15:30
* Večernje hvale	17:30
* večera	18:30
* klanjanje pred Presvetim	19:30
* povečerje	

nedjelja, 30. listopada

* doručak	7:00
* molitva Jutarnje	8:00
* sveta misa u katedrali	10:00
* pospremanje i odlazak kućama	

KOTOR – osnovni podaci

Nekoliko crtica iz povijesti grada Kotora, nama tako dragog i bliskog jer u njemu mirno snivaju zemni ostaci naše sestre Ozane, čekajući uskrsnuće.

Prema wikipediju, **Kotor** (crnogor. ciril. **Котор**; talijanski: *Cattaro*; albanski: *Kotorri*) je grad, općina i luka u Crnogorskom primorju, u krajnjem sjeveroistočnom dijelu Bokokotorskoga zaljeva.

Arheološki nalazi na području današnjega Kotora upućuju na razmjerno dug život na tom mjestu. Grad je opasan starim, četiri kilometra dugim zidinama kroz koje se u njega ulazi na troja vrata. Od 1979. nalazi se na UNESCO-ovu popisu zaštićene svjetske kulturne baštine.

Kao grčko naselje Kotor je postojao već u III. stoljeću pr. Kr.^[5] Početkom V. stoljeća porušili su ga Goti. Nakon propasti Zapadnoga Rimskog Carstva Boka kotorska s Kotorom pripala je Bizantu.

U VII. stoljeću postao je najvažniji grad cijelog zaljeva, i bitan dio Dalmacije, koja se od kralja Tomislava nalazi pod hrvatskom upravom. U srednjem vijeku Kotor je bio autonomna komuna, koja je imala svoga kneza i tri vijeća, a pripadali su joj još Grbalj, Dobrota, poluotok Vrmac i povremeno drugi dijelovi Boke kotorske. Nikola Akominat (1150-1210) govoreći o Stefanu Nemanji i njegovu djelovanju između 1160. i 1173. god. kaže za njega: "Ne znajući pravu mjeru, počne osvajati Hrvatsku i sebi prisvajati vlast nad Kotorom".^[6] Do 1185. smjenjivalo se nad Kotorom vrhovništvo Bizanta (dio bizantske Dalmacije) i Duklje. Punu

autonomiju uživao je Kotor pod srpskim vladarima Nemanjićima (1186. – 1371.), hrvatsko-ugarskim kraljevima (1371. – 1384.) te banovima i kraljevima Bosne (1384. – 1391.).

Nakon kratkoga razdoblja neovisnosti (1391. – 1420.), u kojem se branio od moćnih feudalaca Balšića i Crnojevića, te Kosića, grad se predao Mletačkoj Republici, pod čijom je upravom ostao sve do njezina pada 1797. godine.^[7] U početku XIV. stoljeća grad je dobio svoj statut. Bio je značajno trgovacko-prometno čvorište na razmedi balkanskih zemalja i Sredozemlja te pomorsko uporište s vlastitom trgovackom mornaricom; u njemu su bili razvijeni obrti, cehovi i bratovštine (isticala se Bokeljska mornarica), imao je svoje škole, bolnice, sirotišta, gostinjce, svoje trgovacke kolonije u susjednim zemljama, a mnogi su se Kotorani istaknuli književnim i znanstvenim radom.

Kotor je nakon prve austrijske vladavine (od 1797.), pa ruske (od 1806.), francuske (1807.

– 1813.) i nakon kratkotrajne crnogorske vladavine pod Petrom I. Petrovićem Njegošom, (1814.) ponovno pripao Austriji i postao značajnom ratnom lukom austrougarske ratne mornarice (do 1918.). Nakon I. svjetskoga rata ušao je u sastav Kraljevine SHS, u okviru Zetske banovine. U II. svjetskom ratu bio je priključen Italiji (1941. – 43.), a nakon njezine kapitulacije bio je pod

izravnom njemačkom vojnom upravom. Od listopada 1944., bio je u sastavu druge Jugoslavije kao dio Crne Gore. **Odvajanje od ostatka Dalmacije uzrokovalo je iseljavanje hrvatskoga stanovništva.** Istodobno se doseljava crnogorsko stanovništvo iz zaleđa, što je dodatno smanjilo udjel hrvatskog stanovništva, pa je po popisu stanovništva iz 1981. udjel Hrvata u općinskom stanovništvu pao na samo 8,1%, a 1991. godine bio je 7,2%.

Mnogi su se Kotorani školovali u inozemstvu, u starije doba u Italiji (Padova), a kasnije u Beču, Grazu i Pragu, a u gradu su djelovali poznati slikari, graditelji, kipari. Katedrala sv. Tripuna, trobrodna romanička bazilika s kupolom (srušena u XVI. st.), bila je sagrađena 1166. na mjestu ranije crkve sv. Tripuna (IX. stoljeće). Godine 809. u nju su donesene iz Carigrada svećeve relikvije, pa je on postao zaštitnikom grada. U lapidariju su izloženi mnogobrojni ulomci antičkih,

srednjovjekovnih, gotičkih i renesansnih kamenih spomenika, a u riznici katedrale čuvaju se vrijedni liturgijski predmeti.

U Kotoru djeluje Hrvatsko građansko društvo Crne Gore – Kotor, koje se bavi izdavanjem knjiga iz područja kulture i povijesti pripadnika hrvatske manjine u Crnoj Gori.

Po posljednjem službenom popisu stanovništva iz 2011. godine, općina Kotor imala je 22.601 stanovnika, raspoređenih u 56 naseljenih mjesta.

Crnogorci su relativna većina u Kotoru.

Nacionalni sastav:

- Crnogorci – 11.047 (48.88%)
- Srbi – 6.910 (30.57%)
- Hrvati – 1.553 (6.87%)
- nacionalno neopredijeljeni – 1.946 (8.61%)
- ostali – 1.145 (5.06%), itd.^[13]

Vjerski sastav (po popisu 2003.):

- pravoslavni – 17.634 (78.02%)
- katolici – 2.658 (11.76%)
- ostali – 237 (1.05%)
- neopredijeljeni – 1.068 (4.73%)
- ne vjeruju – 459 (2.03%), itd.

Boka Kotorska je veoma rano došla u dodir s kršćanstvom. Apostol naroda, sv. Pavao, u poslaniči Rimljanima (Rim 15,19), ove prostore spominje kao Ilirik, a u drugoj poslaniči Timoteju (2 Tim 4,10), kao Dalmaciju. Povezanost Ilirika s rimskom Crkvom išla je preko Soluna gdje je već u prvim stoljećima kršćanstva stolovao papinski vikar koji se još na VI. ekumenskom saboru 681. godine potpisuje kao Vikar Rimskog Pape (Vicarius Romani Pontificis).

U početku je kotorska starokršćanska biskupska katedra bila podložna solinskom, odnosno splitskom Metropolitom. Kraće vrijeme Kotor priznaje dukljanskog, odnosno barskog, pa dubrovačkog Metropolitu. Od godine 1172. pa sve do godine 1828. Kotor je u sastavu Metropolije talijanskog grada Barija. Od godine 1828. do 1932. Kotor je sufragan zadarskog Metropolite. Neko vrijeme je direktno podvrgnut Sv. Stolici, a od 1969. godine ponovno je u sastavu Splitske crkvene pokrajine.

Dobro je znati da je Papa Sixto V. bio porijeklom iz Boke.

PRVI DAN

PETAK, 28. listopada 2022.

Dolazak u Kotor

Dolazak u Kotor bio je u predvečernjim satima, ovisno odakle je tko dolazio. Stoga je to vrijeme bilo rezervirano uglavnom za smještaj, večeru, molitvu i počinak. Samo su najhrabrije ipak iskoristile večernju šetnju koja ima poseban čar s pogledom na visoke, osvjetljene stijene iznad grada. Smještaj je bio u hotelu Cattaro, vrlo blizu crkve bl. Ozane. Već samim imenom

(Cattaro) daje naslutiti da pruža gostima domaće, katarske usluge, što su i dokazali ljubazni domaćini i djelatnici, kao i sva posluga. Hotel Historic Boutique Cattaro smješten je u srcu UNESCO-m zaštićene stare jezgre Kotora. Sadrži posebno uređene sobe u preuređenoj zgradbi iz 18. stoljeća. Sve su sestre već na samom početku uočile kako su u Kotoru uske, kamenе ulice, ali savršeno čiste.

Uvodna riječ č. majke

Prije zajedničke večere č. majka Jakica je pozdravila sve nazočne sestre:

Drage sestre,

Okupila nas je želja za druženjem, izabrale smo mjesto koje najbolje govori o drevnosti dominikanske Istine, tu smo u potrebi da uvijek iznova živimo životom koji je Bogu po volji, u zajedništvu, u sestrinskoj ljubavi i međusobnom poštivanju.

Drage sestre, uvijek je lijepo kada braća, kada sestre žive zajedno. Umnaža se radost, otvaraju se srca, doprinosimo svekolikom kršćanskom ozračju unutar sebe i oko sebe, nosi nas zanos koji je utkan u duše svake dominikanke prije i danas ovdje u Kotoru!

U godišnjim proslavama naših dominikanskih svetaca i svetica, blaženika i blaženica, na poseban način ističe se naša bl. Ozana. Ozana, malena, jednostavna, skromna, a tako jaka, i tada i danas! Ugleđajmo se u nju, nije joj bilo važno drugo do li ugoditi Bogu i biti tu za čovjeka koji ju je trebao. Možemo li to reći za sebe? Koliko mi je Bog važan, ili samo o njemu pričam? Koliko mi je čovjek blizu, ili se samo time hvalim? Koliko mogu podnijeti i imam li pravo govoriti da sam uistinu junakinja kršćanskog, uzornog, svetog života!

Bog nas, sestre, ne zove na malo, na osrednjost, na usputnost, na koliko-toliko, na manje-više! Bog nas zove na najviše, traži od nas najbolje, želi svu našu ljubav,

naše srce je Njegovo od iskona. Nismo došle živjeti kao svi drugi, nismo kao svi drugi, mi smo Njegove zaručnice, mi smo Njegove uzdanice, mi smo Njegove izabrane, mi smo Njegove cijele!

Možda nam treba više svijesti o važnosti i vrijednosti života u Bogu. Možda ponekad imamo preveliko mišljenje o sebi i općenito redovništvu, ali Bog naš stavlja u naša srca iskre ljubavi koje ne smiju ostati zakopane, stavlja u naša srca žar koji ne smije biti zapretan, osvaja po nama duše onih nesigurnih mladih duša i onih koji u nas gledaju kako bi nam prigovorili kako nismo takve kakve se predstavljamo. Kako nismo ono što bog hoće, kako ne znamo živjeti za Njega i u Njemu!!! Takvi su nam

potrebni kako bi se uvijek nanovo ispitivali, ispravljali, usmjeravali, htjeli biti na Njegovom putu!

Možda mlade osobe u zanosu svojih želja nemaju jasnu viziju života, možda ne znaju što je život, kroz njihove vene nisu tekle rijeke samilosti, odgovornosti, nisu spoznali ono što starije jesu, ali doći će vrijeme kada će Gospodar stati na vrata i kucati u traženju mjesta za sebe, za Njega koga ljubi duša moja!

Darovalo nam je Bog sve, dao nam je vrijeme, dao nam je mogućnosti koje mnogi nemaju. Dao nam je sve, koliko smo mi uzvratile! Koliko svakodnevno dajemo? Imali radosti u mom davanju ili čekam i čekam uvijek nešto čekam i u čekanju prođe i vrijeme i život, a ode i moja radost i život u nepovrat. Ne mogu ništa vratiti što je prošlo, osjećam li radi toga maloduše!!!

Neka nam ovi dani budu dobar poticaj za radost, za otvorenost, za jednostavnost, za usmjerenošću na dobro, za ljubav koja stvara, za ljubav koja izgrađuje, za ljubav koja hrani i daje stalnost i sigurnost životu.

Neka nas sve zajedno bl. Ozana zagovara kod Gospodina, da u radosti proslave njenog proglašenja svetom doživimo radost Neba na Zemlji.

Bilo nam blagoslovljeno, u zahvalnosti za sve budimo jedna drugoj oslonac i sestra!

❖ ❖ ❖ ❖

Da bi sve proteklo u najboljem redu u ovim Danima Kongregacije, č. majke je zadužila gotovo svaku pojedinu sestru za neku službu: tko će predvoditi molitvu prije, a tko poslije svakog obroka,

zatim službe u molitvi časoslova, molitva krunice, snimanje i izvještaji za medije, liturgijske pjesme na misama, čitanja i molitve vjernika. Sve je unaprijed isplanirano i određeno kako bi ovi Dani protekli bez napetosti, skladno, u miru, i na vrijeme.

DRUGI DAN

SUBOTA, 29. listopada 2022.

Drugi dan kongregacije – subota, 29. listopada bio je bogat sadržajima. Odmah nakon doručka bila je u Ozaninoj crkvi molitva i sveta misa koju je predvodio kotorski biskup Ivan Štironja.

Biti u Ozaninoj blizini, moliti pred njom, moliti s njom, moliti se njoj, to izaziva posebne osjećaje koji se ne mogu opisati. Toliko

su nam potrebni uzori, iscjelitelji, oni kojima možemo ‘otvoriti’ svoju dušu, koji nas razumiju, a evo gledajući u Ozanu čini se da nemamo više potreba ni pitanja, teškoće nestaju, jer ona nudi rješenje, ima samo jedan cilj: doveći nas k Isusu. Tu svaka nejasnoca nestaje. Hvala ti, draga sestro, ne dopusti da se ikada od Njega odijelim.

Euharistijsko slavlje u crkvi Svetе Marije Koleđate u kojoj je tijelo bl. Ozane

Na početku misnog slavlja biskup je izrazio radost što su sestre odlučile provesti svoje Dane

Kongregacije u Ozaninoj blizini, osluškivati što im želi reći, na što ih potaknuti.

Uvod u misu

„Srdačno vas pozdravljam i zahvaljujem Bogu da ste mogli danas doći u Kotor u ovu našu drevnu biskupiju i biti s nama, moliti s nama i zahvaljivati Bogu, osobito za duhovna zvanja, za prisutnost redovnika, redovnica, svećenika i

Božjega naroda ovdje na prostorima kotorske biskupije. Ne trebam govoriti da sam istinski zahvaljan Bogu i da sam radostan gledajući vas ovdje, slušajući kako unisono molite i pjevate, kako slavite Boga. Evo, zato želim ovom

svetom misom zahvaliti upravo za vas, za vaš Red, za sve redovnike i redovnice i svećenike, a na poseban način u ovu svetu misu stavljam vas i sve vaše nakane. Dakako da nam je zajednička nakana molitva za duhovna zvanja, da Gospodin pošalje, pozove radnike u žetu svoju, jer je ona svagdje velika, pa i ovdje u ovim krajevima. Neka ovo bude i jedna duhovna obnova za sve nas, dakako da će za ovaj gradi biti, samo već tim što ste prisutne, što ste došle, ali, evo, neka bude i na korist naših duša, kako bismo barem na trenutak osjetili još žarče i još jače vrijednost poslanja Crkve u svijetu u kojem živimo.

Pozdravljam biskupa u miru i radujem se što je s nama tu. Posebno bih želio zahvaliti s. Dragici (milosrdnicu) koja je tu i

pripremila crkvu, ne samo za ovu prigodu nego redovito to čini. Njihova prisutnost, kao milosrdnica u ovome gradu itekako je važna i zasigurno prepoznata kao nešto vrijedno.

Drage sestre, stojeći pred oltarom Gospodnjim koji nam uprisutnjuje Krista Gospodina, zahvalni za dar koji ćemo za koji trenutak primiti po Riječi njegovoj, odnosno po Tijelu i Krvi,

molimo da naš prostor duha uvijek bude otvoren za njega i za sve ono na što nas poziva. Neka naša spremnost bude u skladu s onim što je i on sam molio i želio u svome životu i posvjedočio, a to je vršiti volju Očevu. Sve ono što nije u skladu s tom voljom neka bude izvan naših srca, izvan naših duša. Za ono što osjećamo da nas prijeći na putu prema Bogu, da izvršimo njegovu svetu volju,

iskrena srca pokajmo se i molimo Gospodina da nas učini dostoјnim ovih presvetih darova.“

Propovijed biskupa Štironje

Za vrijeme misnoga slavlja otac biskup se u nadahnutoj propovijedi osvrnuo na misna čitanja, s kojima je povezao naš svakodnevni život. Ovo je cijelovita njegova propovijed:

Dani kongregacije sestara Dominikanki – Misa

Kotor – Crkva Gospe od rijeke, 29. listopada 2022.

Znakovito je naše okupljanje u kotorskoj crkvi Gospe od rijeke. Okupili smo se oko Isusa Spasitelja u dan subotnji kao što su se nekoć davno apostoli okupili oko Isusa u kući nekoga prveka farizejskoga. Razlika je u tomu što se mi ne nalazimo u nekoj privatnoj kotorskoj kući nego u hramu podignutu Bogu na slavu,

na čast Majke Isusove i naše Majke po milosti, ovdje uz relikvije bl. Ozane Kotorke, dominikanske trećoredice, koju molimo za zagovor kod Boga i za naše današnje sestre Dominikanke. Isus nas svojom riječju hrabri i snaži, svojom nas gestom i blizinom poziva na obraćenje. I svetački lik i primjer bl. Ozane, pokornice i moliteljice,

ne ostavlja nas ravnodušnima, poziva nas na temeljito nasljeđovanje Isusa, vraćanje k Isusu i na istinsko obraćenje. Obratiti se zapravo znači ući u zajedništvo s Isusom, u svoj život i u svoju svakodnevnicu staviti ono što je on činio i govorio. Danas nam govora po evanđelju sv. Luke (14, 1.7-11).

Sv. Luka ne smatra važnim prenjeti nam ime farizejskog pravaka (a možda je još bio živ kada je evanđelist pisao svoje „Izvješće“: 1,1). Očito, poruka je upućena širem auditoriju, ne samo „vrlomu Teofilu“ (Lk 1,3), nego svim „bogoljubima“. I ne samo svim ljudima onoga vremena nego svima do dana današnjega, onima prije nas i onima poslije nas. Da bi Božja riječ bila pretočena u život, potrebno je otvoriti svoje uši, svoja srca i dopustiti Gospodinu da nas preporodi i obnovi.

Evanđelje nam nudi prvi redak četrnaestoga poglavљa te potom

sedmi redak do jedanaestoga. Preskočeni redci od drugoga do šestoga, koje bih želio uključiti u razmatranje, govore o tomu kako je Isus subotom izlijecio čovjeka koji je imao vodenu bolest. Sv. Luka karakterizira ovaj poziv kao farizejsko vrebanje, hvatanje Isusa u klopku. Zamislimo! Obični grješni ljudi žele uhvatiti u riječi Riječ Božju, Krista Isusa. Neviđena oholost i bahatost.

Isus dobro razumije razlog poziva. Ne zovu ga zato što ga simpatiziraju ili trebaju. On znade dobro tko ga treba: maleni, odbačeni, siromašni, bolesni, grješni, oni jednostavni i ponizni. Zato, prije nego što išta učini pita: *Je li dopušteno subotom liječiti ili nije?* Isus ne okoliša nego pita direktno. Farizejski su prvaci izgubljeni, ne znaju što bi odgovorili. Zbunjeni su, nisu očekivali tako otvoren i javan razgovor. Da bi u potpunosti razotkrio njihove nakane, nastavlja s pitanjem: *Ako komu od vas sin ili vol padne u bunar, ne će li ga brže-bolje izvući i u dan subotnji?* Pozvali su Isusa u subotu da ga pitaju o odnosu prema suboti. I dobili su ispravan odgovor. Rekli bismo pun pogodak, „pogodak u sridu“. Isus uvijek pogađa u bit problema, u središte istine. On, zapravo, ne može drugačije, jer on je Istina (Iv 14,6). Isus ne okoliša nego donosi istinu u kojoj odgaja svakoga od nas, ne boji se reći istinu. Uvijek odmjereno, na fin način, s ljubavlju prema istini i pravdi. Isus je učitelj zdrava nauka i pune istine, i nema razloga da se boji.

Ni mi se ne trebamo bojati ao nastupamo po istini i pravdi, sa zdravom naukom i punom istinom. O kad bismo bili još više po Kristu, s Kristom i u Kristu! Kad bismo imali više Kristovih

životnih manira, koliko bi ovaj svijet bio drugačiji? Sa svijetom bismo i mi bili drugačiji, svima bi nam bilo bolje. Kad bi se ljudi više držali Isusove istine, zasigurno bi bili zdraviji, manje bi bilo depresije i drugih raznih bolesti.

Ako malo bolje proučimo evanđelja, uočit ćemo da Isus, uz ovo spomenuto ozdravljenje subotom, još šest puta „krši“ subotu. Pogledajmo:

1. Ozdravljenje Petrove punice (Lk 4,38-39);
2. Ozdravljenje čovjeka usahle desnice (Lk 6,6-11);
3. Ozdravljenje zgrbljene žene (Lk 13,10-17).
4. Ozdravljenje uzetoga kod Ovčjih vrata (Iv 5,1-18);
5. Ozdravljenje slijepoga od rođenja (Iv 9,1-41).
6. Ozdravljenje bolesnih i opsjednutih (Mk 1,32-34).

Isus dakle nije tek slučajno jedanput učinio čudo na dan subotnji, nego je to činio redovito, kad mu se pružila prigoda, kad su mu se javili ljudi u nevolji. Isusu je važniji zakon milosrđa i ljubavi od „predaje starih“ (Mk 7,3). Jedno je Božji zakon, Dekalog, na Sinaju, koji je prenio Mojsije, i koji ne propisuje da se subotom ne smije liječiti, a drugo je usmeno „predaja starih“, koji su dodali više od 600 pravila (naredaba i zabrana), kao što su poslovi koji se ne smiju obavljati subotom, pranje ruku i slično (zbirka nazvana *Talmud* = nauk, koji je kodificiran tek od 2. stoljeća nakon Krista. Sasvim je normalna stvar da Bog Otac voli svoje stvorenje – čovjeka i da ga liječi i subotom.

Bez obzira na sreću koju je Isus priredio jadnim bolesnicima, bez obzira na ljubav koju je očitovao, bez obzira na čudesno i izvanredno umijeće, Isus će platiti cijenu i

„kršenja“ subote. Znademo kako je to platio. Silom je zaustavljen u djelima ljubavi i milosrđa. Sila u ime „predaje starih“. Smrt raspećem „u ime naroda“.

Rekosmo da su Isusa pozvali prvaci farizejski na objed kako bi ga iskušali, ili primorali na čuvanje i vršenje „svete“ predaje „svete“ subote. Žele da se sam sjeti da ni ono što će objedovati na gozbi ne smije biti pripravljeno u subotu nego dan prije, a pogotovo kako treba obredno oprati ruke prije jela. Isus se ne da zbuniti, poučava ih da se svetost ne nalaže u usmenim predajama nego u srcu, osobito u srcu čovjeka patnika: *Milosrđe mi je milo*, a ne žrtva koja nema ljubavi. Isusa ne zanimaju žrtve klanice, nego milosrđe, ljubav koja uključuje pravu žrtvu. Isus želi reći da je svetost ondje je čovjek u potrebi, gdje je prisutan bolesnik, gdje je opsjednuti. Svetost se stječe na rubovima društva, kako to često kaže papa Franjo. Tako je onda svetost i ovdje, u ovoj biskupiji, u Boki. Svetost je ondje gdje je čovjek u potrebi, gdje čovjek vapi za poslužnicima i poslušnicima. Svetost je ondje gdje Isus žeda.

Primjećujemo s kojom mirnom crtom Isus nastupa. Isus je savršeno miran. On znade koliki je košmar u farizejskim glavama i srcima. On je Sin Božji i Sin čovječji, pravi Bog i pravi čovjek, sve zna, sve i svakoga razumije.

Sigurno nas sve zaokuplja i oduševljava ova Isusova mirnoća, sigurno želimo da se jednostavno pretoči u naša srca. Gdje je otvorenost prema Božjoj riječi, tu je mir. Ako farizeji žele Isusa poučiti nepisanim predajama, on će njih poučiti ljudskomu bontonu. Ako farizeji žele Isusa počastiti negostoljubivim objedom, on će njih počastiti mirom i istinom.

Na svim susretima na kojima se Isus sučeljuje s farizejima, uočljiva je farizejska nadutost i oholost s jedne strane te Isusova poniznost i dostojanstvo s druge strane. Isus ozdravlja savršenom mirnoćom i lakoćom – pa i subotom. I još većom lakoćom poučava kako one koji pozivaju na objede, tako i one koji se odaživaju. Kad te pozovu u goste, ne sjedaj na prvo mjesto, osramotit ćeš se; sjedi na zadnje mjesto; ako tu ostaneš, dobro si učinio, svidjet ćeš se svima, ako te pomaknu na više, bit ćeš još više počašćen. A kad pozivaš na objede, ne pozivaj prijatelje, braću, sestre, rodinu; pozovi one koji ti ne mogu uzvratiti. Nije li ovo izvrsna tema za ispit savjesti? Bez obzira koju i kakvu službu vršimo. Kada smo posljednji put ručali s bolesnima, nemoćnima, osamljenima, siromašnima, uplakanima? Da, njima smo poslani. „Dajte im vi jesti“ kaže Isus.

Kako bih rado kao biskup ove biskupije nešto konkretno učinio na ovom polju? Želio bih bolje organizirati služenje ljudima u potrebi. Ne da nas ljudi vide nego da

budemo vidljivi i prepoznatljivi kao Isusovi učenici. Znademo dobro da Isus poziva na dobra djela u skrovitosti, Da, ali to ne znači ne činiti ništa, da se ne pokazujemo u svijetu kao kršćani, koji u prvi plan ne stavljujaju sebe nego Isusa: da ljudi vide vaša dobra djela i slave Oca nebeskoga.

Kako bih rado otvorio pučku kuhinju i ponudio siromasima barem jedan obrok dnevno? Istinски se radujem svakom napisu u medijima o Caritasu, o pripremljenim i podijeljenim obrocima onima koji nemaju. Zaista sam ponosan na Misionarke ljubavi, sestre majke Terezije, koje su izabrale da poslužuju najsromišnije među najsromišnjima. U svijetu u kojem živimo sve više i više je onih koji su potrebni služenja u Isusovu stilu.

Vratimo se malo Isusovu bontonu, prvim i zadnjim mjestima. Gdje su to ta prva mesta? Komu dajemo prvo mjesto? Što nam je na prvom mjestu: u srcima, u mislima, u životu? Zavirimo malo i u svoje zajednice. Tko je zauzeo ili bolje: što je zauzelo prvo mjesto u nama? Što su to za nas prva

a što zadnja mjesta? Odnosi li se to samo na stol u blagovaonici? Stol je jedna slika koja pokazuje i označava cijelu lepezu radnji i prostora o kojima je čovjek ovisan, za koje je vezana njegova svakodnevica. Koja su to zadnja odnosno prva mesta o kojima govori Isus? Možda su to ona mesta u kući za koja se nitko ne boriti, na koja ne će nitko. Možda je to kuhinja, ostava – mjesto gdje se nalazi metla, krpa, četka, lopatica, kanta za smeće, peglaonica, ili čak čišćenje crkve?

Ne znamo što sve može biti zadnje mjesto, ali vidimo da postoji ljestvica raznih kućnih i izvankućnih poslova i službi. Isus kaže, podi na onu službu od koje svi bježe. Tako se postaje prvi, časnogost na Isusovoj gozbi ljubavi.

Da, pozvani smo na Isusovu gozbu ljubavi. Uvijek je gozba onđe gdje je Isus. Nema gozbe bez slavlja i pjesme. A najljepša gozbena pjesma jest ona o ljubavi prema Isusu, ona koja me pokreće i nosi u njegovu blizinu, koja potiče na beskompromisno, milosrdno i ponizno služenje braći i sestrama. Da, onđe gdje

je radosno i ponizno služenje pretočeno u pjesmu, tu je Isus. Završavam jednom misaonom duhovnom pjesmom u tom stilu, koju, zasigurno, vi, mlade sestre, dobro znadete.

O ljubavi ja pjevam,
o Isusu mom kralju
i želim mu reći koliko mi znači.
O ljubavi ja pjevam,
o Isusu mom kralju,
i za njega čuvam najljepše riječi.
On je moj Bog, moja nada,
moje sve.
Sve oblake i suze mi briše!
On je moj Bog, moja nada,
moje sve.
U vječnosti život mi čuva.
U vječnosti on čuva me! Amen.

Nakon svete mise bila je kratka pauza, vrijeme za osobnu molitvu, a onda je slijedilo sadržajno i poticajno biskupovo predavanje, u istoj crkvi.

Prije njegova izlaganja č. majka s. Jakica Vuco mu je izrazila zahvalnost i pozdravila ga je u ime svih sestara ovim riječima:

Č. majka pozdravlja biskupa Štironju prije predavanja

Poštovani i dragi oče Biskupe, Ivane,

Drago nam je da smo ovih nekoliko dana s Vama i Vašom biskupijom, u nama tako dragom gradu Kotoru. Susret koji smo organizirale za nas ima posebno značenje, Kotor je mjesto u kojem imamo nekoga svoga!

U bogatstvu svetaca Kotor-skog zaljeva, u raznolikosti puteva kojima se kroči susret Bogu

i čovjeku, za nas posebno mjesto ima blažena Ozana, naša sestra dominikanka koju s ljubavlju štujemo i nadamo se da će se ta ljubav i ponos proširiti i dalje od Kotora i dominikanskih zajednica.

Svesne smo teškoća i težine koju osjećamo u Vašem životu i radu u Biskupiji, ali isto smo tako uvjerene da je Bog baš Vas i baš sada u ovo vrijeme stavio na njivu u kojoj ima malo sjemena, a puno

prepreka. Nije li sve to već i prije bilo, teškoća nije nedostajalo! A opet; Gospodin je davao, daje i dati će uvijek nove svjedočke, jake ljudi i žene koji ustrajno svjedoče ljubav i prihvatanje drugoga, drugačijega!

Zna Gospodin najbolje kada i kako će se proslaviti Njegovo ime i zabiljati njegova slava u punom sjaju! Napada i straha bilo je i u vrijeme bl. Ozane; ali molitva, pouzdanje, ustrajnost, otvorenost,

hrabrost i svjedočanstvo života može puno više nego prepuštanje života drugom, jačem i većem...

Mi smo se malo više zauzeli i aktivirali oko postupka za kanonizaciju bl. Ozane s naše strane. Imamo oca dominikanca fra Massima Mancinia koji je postulator kauze. U zajedništvu sa dr. Ivanom Armandom, vicepostulatorom, i č. Slavkom, najvećom promotoricom štovanja bl. Ozane, zauzetije smo se aktivirale oko postupka.

Pitao nas je pater Massimo, a to možemo i same sebe pitati, zašto nam je važno bl. Ozanu proglašiti svetom!? Što će se promijeniti? Koliko će to biti važno za našu zajednicu, narod, Crkvu?

Dao nam je Bog uzore koji su na najbolji način postigle blizinu Božju tijekom različitih povijesti života!

O kad bi i same bile Božje kako je to Ozana bila!

Kakvo bi svjedočanstvo ovaj naš bijeli habit ostavio mlađim naštajima!

Kako bi Crkva mogla biti sveta po našim koracima, našim pogledima, našim pokretima, našim riječima i djelima!

Vjerujem da će u srcima svake od nas ovdje prisutne zatreperiti strune i da će plod ljubavi i međusobnog prihvatanja uroditи plodom čežnje za blaženstvom koje se s Bogom ostvaruje u susretu čovjeka sa čovjekom, sestre sa sestrom!

Nadam se da će oni koji od nas s pravom očekuju svjedočanstvo radosti i ispunjenosti života u Božjoj blizini, to moći i vidjeti i poželjeti po onoj: „gle kako se ljube“!

Zahvaljujemo Vam, oče Biskupe, na inicijativi koju ste imali kada smo susreli na Korčuli i kada ste izrazili želju da dodemo u Kotor, hvala Vam za svaki trenutak koji ćemo i već jesmo proveli s

Vama, Bogu hvala što smo to mogli i ostvariti, neka Vam u Vašem radu pomogne zagovor naše i vaše blažene Ozane Kotorske!

Dao Bog, pa ju uskoro zvali svestom!

Biskup odgovara

„Hvala vam na pozdravu. Neka se iz ovoga hrama vinu molitve i neka se vinu do Božjega srca.

Evo, i ja bih se htio vama zahvaliti drage sestre, lijepo vas je vidjeti ovdje u Kotoru. Ovdje svećenici spominju kako ste redovite na proslavi bl. Ozane, pa bih volio da tako bude i dalje. Kad mi je s. Jakica poslala mail 8. srpnja zaista sam se razveselio i zahvalan sam svima što ste prihvatile ovu ideju da svoje Dane kongregacije imate upravo ovdje u Kotoru, na području, gdje su nekad vaše sestre djelovale, kao i dominikanci. Neka Bog blagosloviti vaše nastojanje i vaše služenje.“

PREDAVANJE BISKUPA IVANA ŠTIRONJE

Dani Kongregacije, 28. – 30. listopada 2022. – Kotor

Biskup Ivan sestrara Dominikankama

Kotor, Crkva Gospe od Rijeke, 29. listopada 2022.

Svetost – Iskaznica Kristovih nasljedovatelja

Zahvaljujem časnoj majci Jakici, i svima vama sestrara dominikankama koje ste nas počastile svojim dolaskom i organiziranjem Danâ vaše kongregacije ovdje u Kotoru.

Poziv za ovo predavanje stigao je do mene u vrijeme kada sam podrobnije čitao Apostolsku budnicu *Gaudete et exsultate – Radujte se i kličite*, objavljena 2018., u kojoj papa Franjo iznosi svoje nade da će se taj dokument „pokazati korisnim i omogućiti cijeloj Crkvi da se iznova posveti promicanju želje za svetošću“ (br. 177).

Javila se misao i učinilo mi se zgodnjim i korisnim, i meni osobno, a i vama, poštovane sestre, progovoriti o nečemu što je u temelju sakramentalnog života nas

kršćana, općenito, a ujedno je to i poziv na razmišljanje i preispitivanje savjesti svih nas koji smo se odlučili izbližega slijediti Isusa. To više što nas na to potiče poglavar Crkve. Zaista je prijevo potrebno iznova se posvetiti promicanju želje za svetošću.

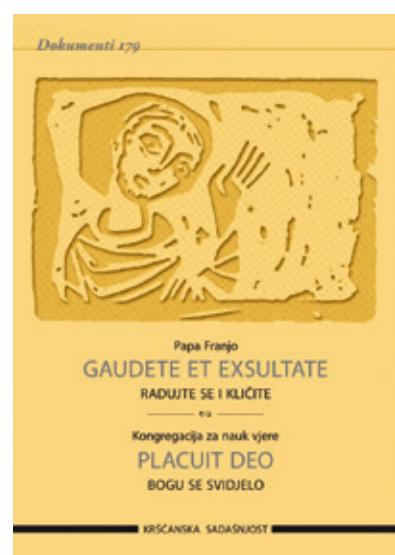
Poziv je jednostavan i jasan: Poželjeti živjeti sveto i svim žarom to provesti u djelo. Dakle, ne samo čitati, pisati i govoriti o životu svetih, nego, potaknuti primjerima svetaca, živjeti sveto. „Sveti budite! Jer sam svet ja, Jahuve, Bog vas“ (Lev 19,2).

O svetosti su napisani bezbrojni traktati, studije, članci, održana nepregledna razmatranja, predavanja, simpoziji, seminari... no mislim da ćete se složiti da

svetost, kao osobina, nije uvijek zauzela prvotno i najvažnije mjesto u životu nas kršćana niti je postala glavni oris našega obličja.

Ovaj svoj osvrt odlučio sam temeljiti na spomenutoj pobudnici *Radujte se i kličite*, a osobito crpm misli iz trećega poglavlja pod naslovom „U svjetlu Učitelja“, (br. 63 – 109), gdje papa Franjo razmišlja nad Matejevim petim poglavljem o Blaženstvima.

Papa Franjo naglašava da je Isus „vrlo jednostavno objasnio što znači biti svet kad nam je dao blaženstva“ (Mt 5,3-12; Lk 6,20-23). Na pitanje: „Kako se postaje dobar kršćanin?“ Papa kaže: „odgovor je jasan: moramo činiti, svaki na svoj način, ono što nam

je Isus rekao u govoru o blaženstvima. U njima nalazimo lice Učitelja, čiji smo odraz pozvani biti u svakodnevnom životu“ (br. 63).

Svima nam je posve jasno da se Isusova blaženstva ne uklapaju u program svijeta. Isus zapravo postavlja protutež onomu za čim teži svijet. Dok se svijet bori samo za svjetovno i ide na ruku bogatih, Isus se brine za one odbačene, siromašne, za one na rubu koje je svijet prijezirno omalovažio i odbacio.

Čuli ste zasigurno za pojам „prirodna selekcija“. Priroda sama po sebi probire i odbacuje one slabije, one koji sami sobom ne mogu izgraditi imunitet, ohrvatiti se i pobijediti sve nedaće života. Kao kod životinja, tako je i kod ljudi. Oni koji su bliže žitnicama i hambarima imaju veću šansu da prežive, da ih priroda ne odbaci. Pogotovo je to problem u siromašnim zemljama gdje umire jako velik broj ljudi ponajprije zbog toga što nemaju sredstava da se liječe od najobičnije bolesti malarije, a koja se lijeći lijekovima poput našega *andola*. Ljudi umiruju nemaju najobičniji lijek protiv temperature.

Isus, dakle, upućuje utjehu upravo ovima koji su slabiji, koji su osuđeni na „prirodnu selekciju“ u svakom pogledu. Poziva ih k sebi, vraća im nadu, daje do znanja da shvaća njihovu bol, poхvaljuje njihovu strpljivost i tješi ih. Zapravo u svakom blaženstvu Isus govori o prezantu na zemlji i o futuru u nebu: blago vama ozalošćenima, vi ćete se utješiti. u blaženstvima, dakle, ne najavljuje budućnost, On sada hrabri one koje je društvo odbacilo, koji su „osuđeni na odstrjel“, i daje im nadu za život vječni.

Ovo je važno znati i u ovo naše vrijeme kada se vode ratovi na

sve strane, poskupljenja, nedostatak hrane, razne krize: materijalna, finansijska, civilizacijska, društvena, humanitarna, nadase duhovna kriza. Ne možemo zaobići ni spoznaju o krizi u Crkvi. Nismo ni mi izuzeti, bez obzira kojem staležu pripadamo i koju službu vršimo. Kriza zahvaća sve pore ljudskoga društva, što je karakteristika svakoga vremena pa i našega. Tako će biti i ubuduće. Eto zašto je potrebno obraćenje. Eto zašto Papa poziva na promicanje želje za svetošću. Čovjek se udaljio od svoga Izvora. Potreban je povratak Bogu koji je sama svetost. Isus u molitvi Očenaša na prvo mjesto stavlja zaziv: „Sveti se Ime tvoje“, tj. da to sveto Ime Božje odražava svetost u nama. Potrebno je čovjeku vratiti osjećaj za sveto, odakle je ponikao i gdje mu se nalaze korijeni. A ozdraviti korijene, znači ozdraviti stablo. Kaže Isus u blaženstvima:

***Blago siromasima duhom:
njihovo je kraljevstvo nebеско!***

Citamo u svetom evanđelju: „Gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce“ (Mt 6,21). Vrlo važan korak u kršćanskom životu jest spoznati istinu o sebi: gdje je moje blago?

Možemo pojednostaviti: Gdje nalazim svoju sigurnost?

Zadivljuje primjer sestara Majke Terezije, Misionarki ljubavi, koje, uza svoju dnevnu molitvu i rad, sve svoje pouzdanje korjenito i doslovno stavljuju u providnost. One stvarno i danas žive od providnosti. Najnormalnije je da čovjek ostavi nešto za stare dane, da ima neku sigurnost. No što je s onima koji ne mogu preživjeti od onoga što imaju, a kamoli da bi nešto uštedjeli za starost? Sjećamo se onoga bezumnog bogataša iz Lukina evanđelja. „Dušo, evo imać u zalihi mnogo dobara za godine mnoge. Počivaj, jedi, pij, uživaj...“ (Lk 12,19). „Bezumniče! Već noćas duša će se tvoja zaiskati od tebe“ (Lk 12,20).

Ondje gdje je srce ispunjeno materijalnim dobrima, inventarom zemaljskim i svjetskim, ne može ući Božja riječ, nema mjesta Isusovoj logici i njegovim blaženstvima. Zato, blago tebi, redovnice, koja držiš do svoga zavjeta siromaštva, blago tebi što si zadovoljna s onom malom količinom koju imać a ni s njom ne znaš kamo ćeš, uvijek imać i da podijeliš, i da drugima daruješ. Biti zadovoljan s onim što imać, ne imati

potrebu gledanja u ono što drugi imaju a ti nemaš, upravo to znači svetost. Sv. Ignacije Lojolski to naziva „svetom ravnodušnošću“, koja donosi potpun nutarnji mir i slobodu. Sjećate se onoga filozofa koji je prolazio pokraj izloga i govorio kako mu izložbeni sadržaji ništa ne bi koristili i ne trebaju mu. A mi idemo uz izloge i mislimo kako bi nam sve dobro došlo. Kaže papa Franjo: ***Biti siromašni u srcu, eto to je svetost!*** Takvih je buduće kraljevstvo nebesko.

Blago krotkima: oni će baštiniti zemlju!

Živimo u svijetu međuljudskih sukoba i ratova, u vremenu pokazivanja oružane snage. Tko je jači, taj osvaja, taj ima više. Vanjski imidž, izgled, gluma, pokazivanje, postali su nezaobilazan trend i mjerilo ponašanja. Dokaz tomu jesu društvene mreže.

Isus ne traži vitka konja niti devu da uđe u Jeruzalem. On jašen na magarcu i pokazuje kako se nalazi spokoj svojoj duši: „Uzmete jaram moj na sebe, učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca“ (Mt 11,29). Isus se u svojoj poniznosti i krotkosti ne čudi niti jednom grješniku, on ih razumije.

Štoviše, kaže da je radi njih i došao. Nije došao radi onih koji se smatraju pravednima nego je došao radi grješnika. Da, Isus je imao poseban osjećaj prema onima koji grijese. Rado je s njima razgovarao, poučavao ih, pomagao im da se poprave. Pa, znači li nam išta Isusov izbor učenika. Nema nijednoga pismoznanca, zakonoznanca, rabina... Nema nijedan umišljeni i bahati učitelj zakona koji je sve oko sebe ispravljaо i kritizirao. Sve sami težaci i ribari, obični mali ljudi. Konačno takvi su ga i dočekali s pjesmom: *Slava Bogu na visini*. Dočekali su ga pastiri, kao naša bl. Ozana, pastirica. To mi je njezino najdraže ime: pastirica. To je ostala do kraja života. Bl. Ozana je ostavila svoje stado i pošla za Isusom. A onda je Isus nju nagradio: Od sada ćeš loviti ljude. (I ja sam volio čuvati ovce. Kad bi me zapalo biti pastir, bio sam siguran da će se odlično spremiti za školu.) Vi, mlade sestre, ugledajte se u ovu blaženicu. Ruže cvjetaju ondje gdje se služi siromasima, bolesnima, osamljenima. Želite li da vam Bog napuni pregaču mirisnim ružama, kao što je to čudesno učinio bl. Ozani, želite li vidjeti ostvarenje Božjih

obećanja u svom životu, oborujte se poniznom krotkošću, kojom se discipliniraju strasti, ljudska narav.

Već spomenuti dokument *Radjute se i kličite* kaže: „U kojoj god se situaciji našli, krotki polažu nadu u Gospodina, a oni koji polažu svoju nadu u Gospodina, baštinit će zemlju i uživati veliki mir“ (br. 74). Iz ovoga nam je jasno tko u konačnici dobiva ratove. Uvijek pobjeđuje onaj tko se boji Gospodina. Na pitanje što je svetost, papa Franjo kaže: ***Reagirati s poniznom krotkošću, eto to je svetost!*** Takvi će baštiniti zemlju.

Blago ožalošćenima: oni će se utješiti!

Blaženstvo se odnosi u prvom redu na one koji su ožalošćeni zbog svojih grijeha, zbog krivih životnih putova; oni će se, ako se iskreno pokaju, utješiti u nebu. Ali blaženstvo se odnosi i na ožalošćene koji su u velikim ljudskim potrebama. Mjesec listopad posebno je posvećen Gospri i misijama. U središtu pozornosti ovoga mjeseca jesu potrebe Crkve koja želi da svi ljudi upoznaju Krista razveselitelja i tješitelja. Zato nas Crkva poziva da svim žarom srca i duše sudjelujemo u misijskom poslanju Crkve, u naviještanju evanđelja, oprštanju grijeha i širenju radosne vijesti spasenja. Koliko se tu odazivamo, znade najbolje svatko od nas. Kada Isus govori o vječnom суду, onda govori o sebi prisutnom u gladnjima i žednjima, pozivajući blagoslovljene da pristupe i prime svoju nagradu zbog toga što ga nahraniše kad je bio gladan i napojiše ga kad je bio žedan (usp. Mt 25,31-40). Zato poziva: „plačite sa zaplakanima“ (Rim 12,15). Prisjetimo se, i danas će od gladi umrijeti dvadesetak

tisuća ljudi. Da bi barem ponekog siromaha utješila, Crkva osniva Caritas i poziva na sudjelovanje u Papinskim misijskim djelima.

U svibnju ove godine Papa je odobrio dekret o proglašenju blaženom Marije Pauline Jaricot (Lyon, 1799.-1862.). Kao 16-godišnjakinja obećala je da će živjeti u djevičanstvu. Svoje molitve i žrtve prikazivala je osobito za gladnu djecu, nekrštenu, koja umiru od gladi. Zato je sa svojim vršnjacima razvila molitvu žive krunice i prikupljanje sredstava za siromašne. Osnovala je Djelo za evangelizaciju naroda 1822., prije 200 godina. To je djelo postalo papinsko prije 100 godina. Papa Franjo kaže: **Znati plakati s drugima, eto to je svetost!**

Blago gladnjima i žednjima pravednosti: oni će se nasititi!

Glad i žđ o kojima smo malo-čas govorili vezani su za nagon za preživljavanje i teško ih se proživljava. No isto tako je teško, ako nije i teže, kada ljudi gladuju i žđaju za pravdom i pravednošću. Koliko li je samo nepravde u svijetu? Uzmimo samo odnos prema kršćanima. Koliko je kršćana protjerano i pobijeno samo

u Aziji u posljednjih tridesetak godina? Više puta su Papa Benedikt i papa Franjo otvoreno rekli da je danas kršćanima teže nego u prvim stoljećima kršćanstva, kada su se događala strašna progonstva kršćana.

Prisjetimo se samo robovlasničkog društva. Ljudi su prodavani u ropstvo, čak i djeca, djevojčice. Vjerujem da ste čitali knjigu o sv. Jozefini Bakhiti (1869.-1947.), djevojčici iz Sudana, koja je nasilno odvedena u ropstvo i preprodavana više puta dok nije konačno završila u Italiji kao sluškinja u jednoj kršćanskoj obitelji, koja ju je upoznala s katoličkom vjerom. Bakhita je našla milost i snagu da oprosti svojim neprijateljima, i postala redovnica. Praštanjem je pobijedila i nama postala primjer i poziv.

Ne smijemo zaboraviti da smo u povorci onih kojima je oprošteno, koje je Isus otkupio svojom mukom na križu i svojim uskršnućem. Isus je izmirio naše račune i pozvao nas na milosrđe, da širimo pravdu unatoč svim nepravilnostima i nepravdama na koje nailazimo. Papa Franjo kaže: **Biti gladni i žđni pravednosti, eto to je svetost!**

Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe!

Milosrđe ima dva vida: pomađanje i služenje drugima, te oprاشtanje i razumijevanje. Sv. Matej to sažima u Isusovo zlatno pravilo izgovoreno u Govoru na Gori: „Sve što želite da ljudi vama čine, činite i vi njima“ (Mt 7,12), tako čitamo i u Apostolskoj pobudnici (usp. br. 80). Živeći ovo blaženstvo, mi se približavamo slici na koju smo stvoreni, licu Božjemu jer Bog je onaj Milosrdni koji neumorno pomaže i služi, prašta i razumije. To Isus očituje na križu: „Oče, oprosti im jer ne znaju što čine“. Najprije je uzeo križ koji je u službi čovjeku a potom s križa prašta i opravdava.

U Lukinu evanđelju čitamo: „Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan“ (Lk 6,36), dok je u Mateja: „Budite, dakle, savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski“ (Mt 5,48).

„Mjerilo koje koristimo za razumijevanje drugih i oprاشtanje drugima, primjenjivat će se na oproštenje koje će nam se zauzvrat dati“ (br. 81). To je zapravo ono što redovito molimo u molitvi koju nas je Isus naučio: *Oče naš... otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim...* To uvjek molimo u pluralu, s cijelom Crkvom i u ime cijele Crkve, to neprestano molimo jedni za druge.

Isus nas, na poseban način, poziva na milosrđe u prispopodobi o dužnicima. „Nije li trebalo da se i ti smiluješ drugu, kao što sam se i ja tebi smilovao“ (Mt 18,33). To je mjerilo milosrđa; mjeriti mjerom Isusovom, a ne svojom. I tko pokazuje milosrđe na ovome svijetu, Bog će njemu pokazati svoje milosrđe u vječnosti. Papa Franjo kaže: **Gledati i djelovati s milosrđem, eto to je svetost!**

Blago čistima srcem: oni će Boga gledati!

Čisto srce jest ono koje je ispunjeno Božjom ljubavlju. Srce je središte života. Zajedno s mozgom upravlja cijelim čovjekovim bićem. Srce je mjesto gdje se rađaju želje i donose odluke.

Prisjetimo se onih prepirkki o farizejskim predajama gdje Isus odgovara farizejima i pismoznancima na pitanje: „Zašto njegovi učenici prestupaju predaju starih?“ A Isus im kaže: „A zašto vi prestupate zapovijedi Božje radi svoje predaje?“ Nazvavši ih lice-mjerima, upozorava ih da „iz srca izviru opake namisli, ubojstva, preljubi, bludništva, krađe, lažna svjedočanstva, psovke. To onečišćuje čovjeka...“ (usp. Mt 15,1-20).

U zlatnoj krunici molimo: *Isuse blaga i ponizna srca, učini srce moje po srcu svome*. Srce koje je ispunjeno blagoslužu i poniznošću, ispunjeno je zapravo Isusovom ljubavlju. A Srce Isusovo je savršeno čisto. Zato je Srce Isusovo kriterij i mjerilo našega kršćanskog ponašanja. Zato je Srce Isusovo patron Tvoje redovničke čistoće, čistoće srca, uma, pameti i tijela. Zato čuvaj čistoću srca i ustrajno moli: „Čisto srce stvori mi Bože i duh postojan obnovi u meni“ (Ps 51,12). Kao što čisto oko jasno vidi zemaljske stvari, tako će čisto zemaljsko ljudsko srce gledati Boga svu vječnost. Papa Franjo kaže: **Čuvati srce čistim od svega onoga što može ukaljati ljubav, eto to je svetost!**

Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati!

Ratovi su, nažalost, svakodnevica u svijetu. I ovih dana se ratuje na sve četiri strane svijeta. Nas najviše zabrinjava onaj trenutačni, agresija Rusije na Ukrajinu. Svi smo mi ponekad uzroci sukoba i nesporazuma. Uvijek tražimo neku pravdu, to može biti i dobro. Ali nije dobro ako je tražimo po svojim vlastitim kriterijima, a ne o Božjoj mjeri. Ono što mi tražimo i za što se najčešće borimo, najčešće je čisto cjepidlačenje u našu osobnu korist. Zaista, sitnice su najčešći i najveći razlog naših nesuglasica i sukoba. Ima ljudi koji su u konfliktu sami sa sobom. Ni sebe ne podnose. Svađaju se sami sa sobom.

Bogu hvala da se uvijek pojavi poneki mirotvorac. Bog pošalje mirotvorce u svim situacijama. Duh Sveti jest čudesan mirotvorac. Isus u blaženstvima ne govori samo o ratnim prilikama i mirotvorcima nego govori o svakomu onom koji na prvo mjesto stavlja mir, i to ne samo da mir želi, nego da za mir nešto čini, tvori, poduzima. U svakoj situaciji kršćani su pozvani staviti mir ispred svojih interesa. Tako smo svakodnevno u nekoj mirotvornoj misiji, u prigodi promocije mira. To je potrebno u svakoj zajednici, i ondje gdje je dvoje a kamoli troje. Sjećam se jednoga starca koji je živio sa svojom suprugom. On malo tvrdoglav a ona malo prgava. „Kako ide, dide?“, pitam ga neke prigode. – „A, moj velečasni, jedno malo, dvoje puno“. Nije li ovo prava životna istina?

Kako je lijepo kada se istinski radujemo jedni drugima. Različiti smo, ali u toj različitosti i jest ljepota. Stoga, ne mogu čekati da me netko prihvati, nego ću ja

prvi prihvati druge. Tako onda prihvatanje spontano nastaje, prijateljstvo raste, te dajem osobni doprinos u mijenjanju svijeta nabolje.

Isus na osobit način pohvaljuje mirotvorce na zemlji. Mirotvorci će primiti u nebu posebnu čast, ime i mjesto: „oni će se sinovima Božjim zvati“.

Kad govorimo o mirotvorcima, ne možemo zaobići bl. Ozanu. Koliko li je samo ljudi pomirila? A koliko je tek Bogu prikazala molitava i žrtava za pomirenje

naroda i ljudi svih staleža? Pa to joj je zapravo bio smisao života: kao „zazidana“ redovnica, tj. okružena s četiri zida, bila je u službi mira i pomirenja, dijaloga i ekumenizma. Kristovom mrežom mira i pomirenja lovila je ljudе. Stoga čvrsto vjerujemo da je zaslužila titulu Kći Božja. Neka nas prati i zagovara da i sami budemo mirotvorci, sinovi i kćeri Božje. Papa Franjo naglašava da se ne smije pokušati ignorirati ili prikriti sukob; umjesto toga potrebno je „suočiti se s konfliktom, riješiti ga

*i pretvoriti u kariku lanca novoga procesa“. Moramo biti mirotvorci, jer graditi mir je umijeće koje traži vedar duh, kreativnost, osjetljivost i vještina (br. 89). Papa Franjo na kraju tumačenja ovoga blaženstva kaže: **Širi mir oko sebe, eto to je svetost!***

Blago proganjima zbog pravednosti: njihovo je kraljevstvo nebesko!

Isus je otvoreno svojim učenicima rekao da im ništa ne može obećati osim po križu. I kada govori o blaženstvima, govori zapravo da je usvajanje blaženstava ravno životu protiv struje ovoga svijeta. Ono što hvale blaženstva, istinsko je plivanje uzvodno. *Ako ne želimo utonuti u mračnu osrednjost, ne smijemo težiti lagodnom životu, jer „tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga“ (Mt 16,25), tako poručuje papa Franjo u Apostolskoj pobudnici (br. 90).* Papa, temeljeći svoje razmišljanje na iskustvu Ivana Pavla II., naglašava da *blaženstva nije lako živjeti; na svaki pokušaj da se to učini, gledat će se negativno, s nepovjerenjem i s podsmjehom* (br. 91). To se zapravo odnosi i na svetost.

Svjedoci smo, kao što rekoh, brojnih progona kršćana posljednjih godina. I ne radi se tu samo o progonstvima, mučenju i ubijanju nego o suptilnim sredstvima: lažima, klevetama, podmetanjima, izrugivanjima... ponajviše medijski.

Papa Franjo kaže: ***Prihvaćati svakodnevno put evandelja, iako nam može stvoriti problem, eto to je svetost!***

Završit ću jednom pjesmom pod naslovom: ***Svetost.*** Možda ste je i čuli, napisala ju je jedna između vas, s. Jasna Matić. Nedavno je pročitah, svidjela mi se i želim je podijeliti s vama:

*Svetost me dodiruje
opojnom ljubavi,
miluje mi grudi, srcu poleta daje.
Vini me u beskraje nove,
o svetosti sveta,
gdje prestaje ograda
ovozemnog žića,
u naručje vječne mladosti svoje.*

Ponovit ću molitvenim vapnjem, svim srcem i dušom: *Vini me u beskraje nove, o svetosti sveta,... vini me u naručje vječne mladosti svoje.*

Biskup Ivan Štironja

Nakon predavanja bila je meditativna krunica i litanije bl. Ozani. Potom ručak u našem sjedištu, na kojem su nam se pridružila oba biskupa, sadašnji Ivan Štironja i biskup u miru Ilija Janjić. Na završetku ručka biskup Štironja nas je pozvao u biskupski dvor na poslijepodnevnu kavu i kolače, što smo rado prihvatile.

Detalji iz života bl. Ozane, rad Vaska Lipovca,
Ijevaonica umjetnina, Zagreb, Ilica 85

SUSRET S BISKUPOM I OBILAŽENJE ZNAMENITOSTI KATEDRALE

Biskup Štironja je održao obećanje i pripremio je za sve sestre kavu i kolače. Zajedno s nama je bio i biskup Janjić. Nakon tog opuštajućeg susreta, ugodnog, ali i korisnog razgovora, biskup

Štironja nas je vodio u razgledavanje katedralne riznice, a nama je posebno pozornost bila usredotočena na čeliju za koju kažu da je u njoj boravila naša Blaženica Ozana.

OZANINA ĆELIJA

■ Zanimljivo je pogledati prostor koliki je Ozana imala, u kojem je živjela, sve je drugo manje važno. – komentirao je biskup Štironja – Dakle, toliko malo kvadrata, a u njoj je proboravila 44 godine, a u drugoj je bila 7 godina. Inače, kaže biskup, sada se tijelo bl. Ozane nalazi na oltaru sv. Pavla u crkvi svete Marije Koleđate. Slika iznad sarkofaga prikazuje obraćenje sv.

Pavla, kako je pao s konja. Time se, naime, htjelo pokazati tu poveznici da je Ozanino tijelo bilo, u počecima, smješteno u crkvi sv. Pavla, odnosno na tom oltaru gdje se sada nalazi. Inače, prema liturgijskim pravilima, na oltar se stavlja proglašenog sveca a ne blaženika. Ovdje je naša Blaženica dobila posebnu dozvolu da je već na oltaru, zbog neprekinutog štovanja. Inače

u toj crkvi, gdje je bl. Ozana, u sa-kristiji je krstionica iz 6. stoljeća. Sveta Marija Koleđata je služila kao katedrala sve dok nije sagrađena sadašnja katedrala. Onda su srušili dosadašnju, ali su, otprilike nakon 50 godina, Kotorani ponovo sagradili crkvu na istom mjestu. I to je ova današnja, u kojoj je tijelo bl. Ozane, a koja je posvećena 1221. godine. – dodao je biskup Janjić.

KATEDRALA SV. TRIPUNA

Nije moguće prikazati i opisati svaki detalj koji se tu nalazi, zato nam je biskup protumačio samo neke značajnije.

■ Budući da je sv. Tripun, mučenik, glavni zaštitnik Kotora, njegove se relikvije u Kotoru čuvaju od 13. stoljeća, a njegovo se štovanje proširilo osobito u srednjem vijeku, kako na istoku tako i na zapadu.

Inače, u Kotoru je prvu crkvu u čast sv. Tripuna podigao kotorski građanin Andrea Saracenis početkom IX. stoljeća. Kotor se tada (791. – 812.) zajedno sa gradovima Dalmacije (Krk, Osor, Rab, Trogir, Split i Dubrovnik) nalazio u okviru franačke države.

U riznici

■ Posebnu pažnju privlači 50 relikvijara u obliku ruku, nogu i poprsja koji su u najvećoj mjeri rad kotorskih zlatara XIV. – XVIII. st. Svetištem dominira srednja niša sa mramornim sarkofagom kojega podržavaju dva anđela. Na sarkofagu se nalazi na oblaku klečeća figura sv. Tripuna. Osam mramornih medaljona izvanredne ljepote i dotjeranosti detalja predstavljaju scene iz mučeništva sv. Tripuna.

■ Osim relikvijara katedralna je riznica u posjedu bogatog povijesno-umjetničkog inventara za čiju

je muzejsku prezentaciju određen prostor galerija iznad lijevog i desnog broda.

Tu je razno liturgijsko posuđe, vase itd., najvjerojatnije iz 3. ili 4. stoljeća.

Mnogi predmeti svjedoče da ovde kršćanstvo seže do 4. stoljeća. Zaista, u Kotoru i njegovim znamenitostima, kao i povijesnim previranjima govori svaki kamen. – ističu stručnjaci, povjesničari.

■ Iznad ulaza u sakristiju nalazi se **slika Gospe i sv. Dominika**, rad najznačajnijeg hrvatskog baroknog slikara Tripa Kokolje (1661. – 1713.).

Drvena **skulptura svetog Vincenza Ferreri-a**, rad dubrovačke škole (1490. godina). Sve su to sigurni dokazi o stoljetnoj prisutnosti dominikanskoga Reda na tim prostorima.

■ U riznici su također sačuvani vrijedni, rukom ispisani Sanctus, Credo, Agnus Dei. Sve je to uokvireno srebrom. Po tim predmetima vidimo posebnu pobožnost prema liturgijskim molitvama koje su željeli sačuvati. Isto se

zapaža i u lekcionarima, odnosno misalima.

■ Tu je predivna slika žalosne Gospe kako drži mrtvoga Isusa.

■ Zatim, tu je dio dobrotske čipke iz 14 i 15. stoljeća. Kopče za plasteve.

Tu su također pokaznice, kažezi, ciboriji iz raznih stoljeća. Posebno je istaknuta ogromna pokaznica koju je **poklonio katarskoj katedrali car Franjo Josip sa svojom suprugom, prilikom posjeta Kotoru**. Ovo je pravi dragulj koji svjedoči s kolikom je to ljubavlju rađeno.

Po mnogim se detaljima vidi koliko je tu sati i dana utrošeno, koliko ljubavi. Pred tim treba stati i diviti se. – primjetio je biskup Štironja.

■ Tu je liturgijsko ruho, kao i vrlo vrijedan plasti, zlatne niti. Težak je nekoliko kilograma, sve ručno rađeno. Među starijim umjetničkim slikama ima i jedna suvremena, koja prikazuje Isusov križ s natpisom: *kad budem uzdignut sa zemlje sve će privući k sebi*. To je

rad jednog domaćeg naivca, Stanića. Tu je i pietá. Taj dio riznice završava sa vrlo poznatom slikom bl. Ozane.

■ Riznica je vrlo lijepo uređena, a ona vodi na znamenitu terasu koja, ne samo da povezuje dva zvonička, nego se odavde redovito, svake godine najave Dani sv. Tripuna.

Izabere se jedno dijete, kao mali admiral, i on objavi Dane sv. Tripuna. Sva je publika dolje. To je dosta impresivno. Nakon toga se dignu zastave. Inače, odatle se vidi i zgrada zvana 'palača Drago'. Drago je bio biskup. Nažalost, ti su prostori, kao i tridesetak drugih objekata, oduzeti crkvi. Još nema nikakvog zakona o povratku imovine.

Osim impresivnih povijesnih detalja u riznici, katedrali i okolnih objekata, biskup nas je ukratko upoznao i sa sadašnjim stanjem vjerskog života u Kotoru. Zadivljujuće je kako on mirno i s velikim pouzdanjem u Božji zahvat gleda na sadašnjost i budućnost ovoga naroda i kršćanstva općenito.

NEKADAŠNJI DOMINIKANSKI SAMOSTAN SV. NIKOLE U KOTORU (1266- 1807)

– nekoliko povijesnih crtica iz cjelovitog znanstvenog članka
dr. Stjepana Krasića OP o dominikancima i dominikankama u Kotoru,
(UDK 069.426:726.72)(497.13) "15 / 17" Pontificia Universita S. Tommaso, Rim –

Dominikanci su kao putujući propovjednici dolazili u Kotor iz Dubrovnika već polovinom 13. stoljeća, a možda i ranije. Budući da u gradu pod Lovćenom nisu imali stalnog uporišta, u njemu su se zadržavali samo onoliko koliko je zahtijevala njihova služba. Na zamisao da se tu za stalno nastane nisu, kako izgleda, došli oni sami nego kotorski građani koji su bili oduševljeni njihovom pojавom i izvrsnim propovijedanjem. Glavni zagovornik njihova stalnog nastavanja u Kotoru bili su tamošnji plemić Pavao Bari, sin Basce ili Bosce (Bože?)! i njegova žena Dobra, sestra biskupa Marka, koji su, ostavši bez djece, 1266. godine odlučili posiniti dominikance dubrovačkog samostana priora Miha rodom iz Kotora, Cvjetka

(Floranus), Tripuna i Marka darovavši im svoju kuću za samostan koja se nalazila nedaleko od stolne crkve sv. Tripuna, sagradivši im ujedno i omanju crkvu u čast sv. Pavla apostola s njezine zapadne strane u romaničkom slogu. Jedini uvjet koji su im da režljivi supruzi Pavao i Dobra postavili bio je da se dominikanci za stalno nastane u Kotoru. U suprotnomu, njihova bi darovnica bila ništavna. Nema nikakve sumnje da su dubrovački fratri prihvatali njihovu darovnicu i u cijelosti ispunili spomenuti uvjet. Ne znamo točno koliko je tom prilikom došlo dominikanaca u Kotor i da li im je ta kuća bila dovoljna za stanovanje. Vrlo vjerojatno su za svoje specifične potrebe morali preuređiti njezine prostorije. U svakom slučaju kuća

im je poslužila za novi samostan. U želji da ovjekovječe ime svojih darovatelja, oni su iznad pobočnih vrata crkve sv. Pavla postavili natpis uklesan u kamenu ploču u latinskim heksametrima.

Crkva i samostan su uglavnom zadovoljavali potrebe dominikanaca najmanje 50-60 godina, kada se, zbog povećanog broja članova, postali pretjesni pa se nametnula potreba njihova proširenja ili prenošenja na drugo pogodnije mjesto. Budući da u gradu nije bilo moguće pronaći takvo mjesto, priskočio im je u pomoć vjerojatno najimućniji i najugledniji kotorski plemić **Nikola Buća**, zastupnik carina u Srbiji, koji je bio svjestan njihove vjerske i kulturne važnosti za grad. On im je u tu svrhu ne samo darovao svoj posjed nedaleko od

grada na mjestu zvanom Pacijana, danas Tabačina, blizu nekadašnjeg mosta, nego im je ujedno tu o svom trošku dao izgraditi nov prostran samostan posvećen sv. Dominiku s velikom crkvom sv. Nikole. Njegova darovnica nosi nadnevak 12. listopada 1344. Jedini uvjet koji im je postavio bio je da u samostanu mora stalno boraviti najmanje 6 članova. Kako se može zaključiti iz natpisa koji su dominikanci dali uklesati na pročelju nove crkve čini se da je njihova gradnja potrajala više godina i da njihovo dovršenje nije dočekao u životu darežljivi darovatelj koji je preminuo 1354.

Crkva se zbog svog smještaja na spomenutom mjestu u latinским dokumentima često zove *Ecclesia Sancti Nicolai de Flumine* ili *ad pontem Sancti Nicolai*. Kako bi članovi novog samostana imali od čega živjeti, on im je ujedno darovao nekoliko njiva i vinograda u okolini grada, odredivši da i od drugih mogu slobodno prihvataći slične nadarbine ako im to bude potrebno za život i rad. U ime vrhovnog starještine reda darovnicu je primio fra Konstatin iz Drača. Od tog vremena potječe posebna **povezanost obitelji Buća s dominikancima** koja je njihovu redu dala više uglednih

redovnika. Čim su novi samostan i crkva bili gotovi, onamo su se preselili iz samostana u gradu, **napustivši samostan sv. Pavla** koji je, kako se čini, neko vrijeme ostao prazan, zatim bio iznajmljivan te konačno **1520. godine ustupljen dominikankama Trećeg reda**.

~~ ~~~ ~~

Nakon razgledavanja katedrale sv. Tripuna, u večernjim smo se satima ponovno okupile kod naše Blaženice na molitvu i klanjanje koje je predvodio biskup Štironja.

TREĆI DAN

NEDJELJA, 30. listopada 2022.

Zadnji, čudesni posjet Ozani

Nekoliko je sestara zaželjelo prije mise u katedrali još jednom pozdraviti Ozanu u njezinoj crkvi. Međutim, vrata su bila zatvorena. I kad su joj, tužne, samo izdaleka mahale rukom na pozdrav, na vratima crkve se pojavi s. Dragica (milosrdnica) koja je došla po

neke stvari za misu. Dopustila im je da uđu i da barem za trenutak šapnu još nešto svojoj dragoj Ozani. Bilo je to pravo čudo, a s. Dragica svjedoči da joj se to često događa i s nekim turistima koji bi se željeli pomoliti kod bl. Ozane. Zna Ozana tko je treba...!

SVETA MISA U KATEDRALI SV. TRIPUNA, U 10 SATI.

Misno slavlje u katedrali sv. Tripuna u nedjelju 30. listopada 2022. predvodio je kotorski biskup mons. Ivan Štironja, zajedno s biskupom u miru mons. Ilijom Janjićem. Pjevale su sestre.

Prije svete mise biskup Štironja je pozdravio malobrojne vjernike i sestre, te je između ostalog rekao:

Biskup na početku mise u katedrali

Braćo i sestre, želim pozdraviti napose ovdje prisutne sestre dominikanke koje su iz različitih mjestâ i zajednica u Hrvatskoj

došle ovdje u našu Boku, u naš Kotor. Pozdravljam ponajprije časnú majku s. Jakicu kao sve vas, drage sestre, izričući dobrodošlicu i radost što ste danas ovdje s nama i što ćete nam donijeti barem djelić onoga ozračja kojega vi živite svakodnevno u svojim samostanima uz molitvu i pjesmu, onu molitvu i pjesmu koja je nekada odjekivala i ovim prostorom, našom Bokom i ovom biskupijom. Molit ćemo danas za vas, a molimo vas i vi molite za nas i ne samo danas, nego nastavimo moliti jedni za druge na osobit način kako bismo bili autentični kršćani, svjedoci Kristove vjere

u svijetu u kojem živimo, kako bi Gospodin poslao brojne mlade da nasljeđuju Krista Gospodina iz bližega u svećeničkom i redovničkom životu. I kao krštenici imamo svoju misiju. I zato, na kraju mjeseca listopada, kada na poseban način molimo Majku Nebesku da prati misijsko djelo Crkve, kada na poseban način molimo za misionare. Molimo i predajmo Bogu i svoju misiju, onu koju imamo po krštenju, a to je biti svjedoci vjere, biti svjedoci svetosti. Otvoreni toj svetosti neka nas Gospodin zapali svojom riječju današnjom i neka nas nahrani svojim Tijelom i Krvljem kako bismo istinski mogli

živjeti tu svetost i svjedočiti vjeru u Trojedinoga Boga. Znamo da to nije lako nigdje, pa ni u ovim krajevima, ali milost Božja je velika i pomoći Božja je uvijek tu. Otvorimo joj se, ponajprije neka nas očisti od grijeha, neka nam se Gospodin smiluje, neka nam oprosti i učini nas dostoјnjima ovih svetih otajstava.

U svojoj propovijedi, za vrijeme svete mise biskup Štironja se osvrnuo na pročitanu Božju Riječ Staroga i Novoga zavjeta. „Dok nas knjiga Mudrosti podsjeća kako je sav svijet pred Gospodinom zrnce praha, a to znači da i mi priznajemo da smo pred velikim Bogom zrnce prašine, zato nam je potrebno ono što sveti pisac drugog čitanja, sv. Pavao Solunjanim, a posvješće da moli za sve njih. „To je razlog našeg okupljanja – naglasio je propovjednik: slaviti Boga i moliti jedni za druge.“ Osvrnuvši se potom na evanđelje koje nas vodi u Jerihon, tada najveće carinsko središte u Palestini, biskup Štironja se posebno usredotočio na carinika Zakeja o kojem je riječ u evanđelju. Zakej je bio nadstojnik carine, vrlo bogat, a u isto vrijeme vrlo omražen čovjek. „Slušajući evanđeoski tekst, ponajprije valja primijetiti da Isus ne sluša što mnoštvo priča o nekomu. Mi slušamo i nažalost

se ravnamo po tome što tko kaže: što će ti ljudi reći!? Pa taman se radilo o velikoj istini, mi ćemo je možda zatajiti zbog nekog obzira... Isus želi, braćo i sestre, osobno doživjeti svakoga čovjeka, pa tako i mene i tebe. Želi nas osobno susresti, osobno doživjeti. On ne cijeni ljude na temelju predrasuda, nego svakomu pristupa osobno.“ U nastavku svoje propovijedi biskup je naglasio kako je Zakej lik bio omražen, beznačajan kod ljudi, „no, u Isusovim očima on je u središtu pozornosti. Zakej je imućan čovjek, ali nesretan. Mi bismo rekli, *pun je ko kofer, a nesretan kao najveći bijednik*. Kliko bi mnoštvo ljudi poželjelo biti kao Zakej, biti bogat, biti imućan. – nastavio je propovjednik – Zakej je nesretan unatoč položaju i imovinskoj kartici o kojoj se danas toliko puno priča. Zakej nije nezadovoljan zbog svoje zasitnosti, zato što bi želio znati više. On je nezadovoljan jer u svemu onomu što ima ne pronalazi sreću. Zakej je u duši nesretan čovjek i zato traži Isusa. Čuvši, dakle, o nekom Nazarećaninu koji okolo hoda, propovijeda i lijeći, poučava, zaželio je da ga vidi, da ga čuje, da ga susretne. No, o susretu nije mogao ni sanjati, a pogotovo da bi Isus došao u njegov dom. Ne samo da se osjećao malim zbog

niska stasa i rasta, nego se osjećao malim zbog loša glasa. Omražen, ozloglašen i odbačen. Istina, mnogim milijunima, multimilijuner, no, svjestan da nije zlato sve što sija, nema sreće u milijunima, niti su mu milijuni znak sreće i bogatstva.

Zanimljivo, Isus traži baš takve nesretnike koji traže sreću, izgubljene koji se žele pronaći, bolesne koji žele ozdraviti, ucviljene koji traže utjehu. Zakej pošto-poto želi vidjeti Isusa. Ta želja i traženje urodili su susretom, i to je ono što se traži: susresti Isusa. On je sa svoje strane učinio sve što je mogao: otisao je u grad kad je čuo da Isus dolazi, popeo se na smokvu da ga bolje vidi i čuje. I što je još mogao? Jedino vikati. Ali što bi bilo da je počeo vikati, tek bi tada na sebe navukao mržnju i bijes. Zahvaljivao je Bogu što smokva ima velike listove koji su ga skrivali. Neprimjetnost na smokvi i skrovitost dobro mu je došla. Konačno vidi toga Isusa koji se ne ustručava zamarati s carinicima i grešnicima. Zaključuje u sebi: ipak postoji netko komu može pokazati svoju osobnu iskaznicu. Sreća je na vidiku za Zakeja, s osobnom kartom carinika, sretnih siromašnih roditelja, rođen u nezgodno vrijeme, živi u nezgodnu mjestu, po zanimanju

nesretni bogataš. Sve su to razlozi zbog kojih želi vidjeti Isusa i sve su to teme o kojima bi rado s njim razgovarao. Zakej ne može sam sebi vjerovati da postoji netko tko mu želi biti blizu, tko ga želi poslušati i razumjeti. Zato riskira izaći među mnoštvo koje ga ne voli, sve stavljaju na kocku. Pošto poto traži sreću iznad onoga u čemu mnogi vide samo sreću. Prisjetimo se da je smokva bila ne samo drvo, nego vrlo cijenjeno mjesto. Smokvin hlad bilo je mjesto susretanja, mjesto razgovora, poučavanja, mjeseta susreta s Učiteljem. Isus se približava smokvi i, vidi čuda, izgovara Zakejevo ime. I dodaje: *Žurno siđi, danas mi je proboraviti u tvojoj kući.* Koja je to sreća bila za ovoga carinika! Onaj o kojem je čuo, onaj koji ga je prihvatio sada postaje njegov sugovornik. Isus pristupa Zakeju kao da se odavno poznaju. A znamo da Zakej ne pozna Isusa. Samo je čuo o njemu. Ali Isus pozna Zakeja.“ Propovjednik je nadalje naglasio kako „Isus poznaje crte svakoga čovjeka. Ne poznaje samo ime ili lice, nego ponajprije poznaje srce, i svakoga od nas.“ ...

„Evangelist ne spominje reakcije mnoštva. Možemo samo misliti kakvo je to bilo iznenađenje. Istina, piše da su mrmljali, gundali. Zove onoga lihvara izdajicu,

čovjeku se grešniku svraća! Eto to je reakcija mnoštva. Stil je mase uvijek isti! Masa ne dopušta da se netko vine u visine, da bude drugačiji, da se popravi, da se obrati. ... Zakej koristi priliku da cijelom Jerihonu pokaže spremnost na kajanje, na promjenu, pa i to da ono što ima nije smisao njegova života. Zakej javno svjedoči da bogatstvo ne donosi sreću.“ U nastavku je biskup Štironja spomenuo kako svi mi ukazujemo na pogreške drugih, a malo je onih koji priznaju nezadovoljstvo sa samima sobom. „Zakej javno pokazuje svoju želju da se želi promijeniti, obratiti. To svjedoči pred Isusom koji jedini poznaje srce čovjekovo, koji jedini čita misli i znade je li istina ono što kažemo. Pred svima iznosi svoju isповijest i nakanu obraćenja: *Gospodine, polovicu svoga imanja dajem siromasima, i ako sam koga u čemu prevario, vraćam četverostruko.* Pošteno! Isus kratko komentira Zakejevu gestu: Danas je došlo spasenje ovoj kući! I podsjeća; jer je i Zakej sin Abrahamov. Želi reći: I Zakej je vaš brat! Bez obzira kakvim ga vi smatraste, kako ga gledate, Zakej je vaš brat! Evangelje nam kaže da se Isus predstavio mnoštvu okupljenu zajedno sa Zakejem: *Sin čovječji dođe potražiti i spasiti izgubljeno!* Evo

legitimacije Isusove! Sin čovječji koji traži i spašava izgubljene! To je, braće i sestre, legitimacija Crkve i svake zajednice i svake kršćanske obitelji. To bi trebala biti legitimacija i moja i tvoja. ... Isus donosi radosnu vijest svima. Nitko nije osuđen na propast. Propast će samo onaj koji ne prihvati spasenje. ... Dakle, nije važno kakvi smo i koliko smo nesretni, nego je važno koliko smo spremni tražiti Isusa i započeti ispočetka. Važno je koliko vapimo i koliko koristimo svaki trenutak da k Isusu dođemo, budemo s njime i da započnemo živjeti onako kako nas On poučava i kako nas poziva. Odazovimo mu se!“ – zaključio je biskup Štironja svoju propovijed.

Biskup u katedrali, na kraju mise

Na završetku misnoga slavlja biskup Štironja se još jednom obratio sestrama, zahvalio im na dolasku, potaknuo na molitvu i ustrajnost i zaželio da se ponovno vrate. „Želim još jednom zahvaliti sestrama dominikankama na čelu sa s. Jakicom i svima vama, drage sestre zahvaljujem što ste izabrale Kotor i kotorsku biskupiju da provedete Dane svoje kongregacije. Cijenimo i radosni smo zbog ove vaše geste. Ja ћu zaželjeti u

ime ovoga naroda i biskupije da nam dođete opet. Znam da nas ne ostavljate, a povezuje nas vaša i naša bl. Ozana. Braćo i sestre, bl. Ozana je pripadala upravo ovome, dominikanskome Redu, i ovdje, u ovome gradu bio je dominikanski samostan i crkva. I zato kod svakog susreta sa sestrama i braćom dominikancima mi se nekako vraćamo u povijest, zažalimo što možda nije drugačije i bolje i danas. Želimo vjerovati i nadati se da će biti bolje i drugačije i da ćemo rasti kao crkva i na ovim terenima i da će se redovnici i redovnice vratiti u ovu

biskupiju. Isus je obećao crkvi da je neće nadvladati ni vrata paklena, a nije to rekao za ovo mjesto, za ovu biskupiju, On je to rekao za cijeli svijet, a mi to čvrsto vjerujemo. I zato, stanimo na stranu Isusa. Bog vas blagoslovio i neka vas i sve nas obdari novim duhovnim zvanjima, mladim svećenicima, redovnicima i redovnicama. Ja vas potičem da ustrajete, posebno vas drage mlade, hrabri budite, plivate protiv struja svijeta, ali ne bojte se, niste prve i nećete biti zadnje. Zato, plivajmo zajedno, jedni druge podržavajmo, jer svaka ima svoje mjesto u svijetu

i ima što reći svijetu, bez obzira na one koji bi željeli ušutkati crkvu i kažu: što mi crkva ima reći u 21. stoljeću? Ima crkva reći da je svijet Božji, da ga je Bog stvorio i da Bog upravlja svijetom. I svijet neće onako završiti kako umišljeni moćnici ovoga svijeta misle. U toj vjeri i u toj nadi podžimo i nastavimo svoju misiju istinskog, radosnog svjedočenja u ovome svijetu, svjedočenja da je Isus Bog koji ne pravi razliku. Isus je Bog koji želi sve okupiti oko sebe. Drage sestre, neka vas prati Božji blagoslov i zagовор sv. Dominika, vašega utemeljitelja.“

POVRATAK

Č. majka zahvaljuje sestrama, prije odlaska

Na odlasku je č. majka još jednom zahvalila svakoj sestri koja je na bilo koji način pridonijela ovim Danima kongregacije. Posebno je spomenula s. Ljubicu i s. Andelinu koje su osmisile i zapakirale poklončice, s. Martu i kandidatku Anu koje su napravile krunice za svaku sestruru. „Sve što radimo, radimo na slavu Božju, a ako sve ne uspije onako kako smo mi zamislile, promislimo, možda to i ne bi bilo najbolje ni za nas, niti za druge. Bog zna što je najbolje, On vidi dalje i čuje bolje

od nas. Za sve one tekuće stvarčice, vidite i same, nije bilo lako baš svakome ugoditi kako smo to željeli, zato vam se ispričavam. Život ide dalje, uvijek imamo prigode stvari poboljšavati, mijenjati i prilagođavati.“ – rekla je između ostalog č. majka, te dodala kako je sretna što su i privjesci i druge stvarčice za promidžbu bl. Ozane bile gotove prije polaska u Kotor, pa smo jedan dio ostavili kod biskupa. „Nadamo se da je to još jedan način u širenju štovanja Ozane Kotorske, ali najučinkovitija promidžba Ozanine svetosti to smo mi, naš život, naš rad, naša molitva. Na to nas je potakao i biskup Štironja, na to nas potiče narod koji susrećemo, na to nas potiče dominikanski red i Kongregacija kojoj pripadamo. Dao Bog da čujemo i prepoznamo taj zov.“

Pozdravile smo ljubazno osoblje hotela Cattaro i krenule svojim kućama. Djelatnice su bile posebno radosne kad smo im poklonile knjigu bl. Ozane. O njoj znaju samo da ima crkva njezina. Zapravo, mještani tu crkvu zovu *crkva svete Ozane*. Ali tko je ta Ozana, nisu nikada čule. One su

Slika u katedralnoj riznici u Kotoru,
autor nepoznat

pravoslavke, ali to ih nije priječilo da nam otvoreno pričaju o nekim svojim teškoćama i da kažu kako vjeruju i očekuju Božju pomoć u svojim životnim križevima. Uvjerile smo ih da će im i 'njihova sesta' Ozana u tome pomoći. A oni, što bi nam drugo mogli zaželjeti nego da se opet vratimo.

Vrijeme je bilo vrlo lijepo, sunčano. Oprštajući se od Kotora preporučivale smo se bl. Ozani da 'pođe s nama', da nas ne ostavlja. Trebamo je da nam pomogne predati se Isusu, i Isusa svima s kojima živimo i djelujemo.

